

De allmänna hänsynsreglerna

Syftet med hänsynsreglerna i miljöbalkens andra kapitel är framför allt att förebygga negativa effekter av verksamheter och åtgärder och att miljöhänsynen ska öka. Hänsynsreglerna ska tillämpas i alla sammanhang där miljöbalkens bestämmelser gäller.

Alla miljökrav som ställs enligt miljöbalken bottenar i de allmänna hänsynsreglerna i andra kapitlet.

Bevisbörderegeln § 1

Bevisbörderegeln innebär att det är den som driver en verksamhet eller vidtar en åtgärd som ska visa att hänsynsreglerna följs. Detta sker bland annat genom en fungerande egenkontroll.

Kunskapskravet § 2

Kunskapskravet innebär att det är den som driver en verksamhet eller vidtar en åtgärd som ska ha tillräcklig kunskap om hur människors hälsa och miljön påverkas och kan skyddas.

Försiktighetsprincipen § 3

Försiktighetsprincipen innehåller tre olika delar:

- *Miljöbalkens försiktighetsprincip* d v s att redan **riskan** för negativ påverkan på människors hälsa och miljön, medför en skyldighet att vidta åtgärder för att förhindra en störning.
- *Förorenaren betalar* - Polluter Pays Principle (PPP) d v s att det alltid är den som orsakar eller riskerar att orsaka miljöstörning som ska bekosta de åtgärder som behövs för att undvika en skada.
- *Bästa möjliga teknik* d v s att bästa möjliga teknik ska användas för att förebygga skador och olägenheter. Tekniken måste vara industriellt möjlig att använda inom branschen i fråga, både tekniskt och ekonomiskt sett.

Produktvalsprincipen § 4

Produktvalsprincipen eller substitutionsprincipen – innebär att alla ska undvika att sälja eller använda produkter som kan vara skadliga för människor eller miljön om produkterna kan ersättas med andra, mindre farliga produkter.

Hushållnings- och kretsloppsprinciperna § 5

Hushållnings- och kretsloppsprinciperna innebär att råvaror och energi ska användas så effektivt som möjligt. Det som utvinns ur naturen ska återanvändas, återvinnas eller bortskaffas på ett miljöriktigt sätt. I första hand ska förnyelsebara energikällor användas.

Lokaliseringsprincipen § 6

Lokaliseringsprincipen innebär att man ska välja en sådan plats att verksamheten kan bedrivas med minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljö. Platsvalet har stor betydelse för vilka miljöeffekter och störningar som uppkommer i samband med att en verksamhet bedrivs.

Skälighetsregeln § 7

Skälighetsregeln innebär att hänsynsreglerna ska tillämpas efter en avvägning mellan nytta och kostnader. Kraven som ställs ska vara miljömässigt motiverade utan att vara ekonomiskt orimliga att genomföra.

Skadeansvaret § 8

Skadeansvaret innebär att det är den som orsakat en skada på miljön som är ansvarig för att skadan blir avhjälpd.

Reviderad januari 2012